

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 432/2013-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2013 prerokoval sťažnosť G. G., N., zastúpeného advokátom JUDr. J. L., T., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 5 C 1137/1999-497 z 5. októbra 2011 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 Co/406/2011-563 z 26. februára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť G. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2013 doručená sťažnosť G. G. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 C 1137/1999-497 z 5. októbra 2011 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co/406/2011-563 z 26. februára 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ podal 15. júna 1999 na okresnom súde žalobu, ktorou sa domáhal „náhrady škody“. Okresný súd rozsudkom č. k. 5 C 1137/1999-497 z 5. októbra 2011 jeho žalobe v časti vyhovel a v časti zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie a krajský súd o jeho odvolaní rozhodol rozsudkom č. k. 4 Co/406/2011-563 z 26. februára 2013 tak, že predmetné rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa z titulu straty na zárobku po skončení práceneschopnosti za obdobie od 14. januára do 23. marca 1995, zmenil tak, že odporca je povinný sťažovateľovi povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu škody sumu 233,90 €, a vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na priznanie mimoriadneho odškodnenia za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrady straty na zárobku od 24. marca 1995 do budúca, potvrdil.

Sťažovateľ v sťažnosti opisuje chronológiu procesných úkonov okresného súdu a jej predmetom „je jednak porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému podľa sťažovateľa došlo rozsudkom okresného súdu, ktorý zamietol nárok sťažovateľa na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti alebo pri invalidite za dobu od 14. 1. 1995 do 23. 6. 2005 a svoje rozhodnutie o nepriznaní tohto nároku sťažovateľovi za toto obdobie žiadnym spôsobom neodôvodnil, ako aj rozsudkom krajského súdu, ktorý v časti tohto nároku sťažovateľa za obdobie od 24. 3. 1995 do 23. 6. 2005 rozsudok okresného súdu potvrdil bez toho, aby v odôvodnení svojho rozsudku dal akúkoľvek odpoveď na odvolacie námietky sťažovateľa týkajúce sa nepriznania tohto nároku za uvedené obdobie a jednak porušenie základného práva

sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému podľa sťažovateľa došlo postupom okresného súdu, ktorý bez zavinenia sťažovateľa postupoval v konaní so značnými neodôvodnenými prietahmi tak, že konanie trvalo takmer 14 rokov...

Vzhľadom na to, že napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. 4 Co 406/2011-563 zo dňa 26. 2. 2013 v jeho potvrdzujúcej časti vo vzťahu k nároku sťažovateľa na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti alebo pri invalidite za dobu od 24. 3. 1995 do 23. 6. 2005 má arbitrárny charakter a nevychádza zo zisteného stavu veci, došlo podľa sťažovateľa týmto rozsudkom odvolacieho súdu k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a preto keďže proti potvrdzujúcej časti rozsudku krajského súdu niet ďalšieho prípustného opravného prostriedku, o ktorom by mohol rozhodnúť iný súd, sťažovateľ sa touto sťažnosťou domáha zrušenia tohto rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo konanie už právoplatne skončené a vrátenia veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.“

Sťažovateľ je toho názoru, že rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne, nie je dostatočne odôvodnené a zrozumiteľné, pretože podľa neho sa odvolací súd nedostatočne zaoberal jeho námietkami uvedenými v odvolaní.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1) Okresný súd Trenčín v konaní vedenom pod č. 5 C 1137/1999 porušil základné právo G. G., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov a v primeranej lehote, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy... a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

2) G. G. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 50.000,- €, ktoré je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť mu do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3) Základné právo G. G. na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy... a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru... rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.

4 Co 406/2011-563 zo dňa 26. 2. 2013 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín č. 5 C 1137/1999-497 zo dňa 5. 10. 2011, porušené boli.

4) Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. 4 Co 406/2011-563 zo dňa 26. 2. 2013, vo výroku ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín c. 5 C 1137/1999-497 zo dňa 5. 10. 2011 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

5) G. G. sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.281,46 €, ktorú je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. L..., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1. Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti najprv namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 1137/1999.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedeného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už bolo meritórne rozhodnuté pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (obdobne napr. II. ÚS 184/06, III. ÚS 22/2011).

Zo sťažnosti sťažovateľa a spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že okresný súd v namietanej veci rozhodol rozsudkom 5. októbra 2011. Vyhlásením rozsudku vo veci samej a jeho doručením (a úkonmi, ktoré musel okresný súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania podľa § 209 a § 210 Občianskeho súdneho poriadku) okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila rozhodnutím vo veci samej za predpokladu, že toto rozhodnutie bude napokon konečným rozhodnutím vo veci samej aj napriek podanému odvolaniu a vykonaniu riadneho opravného konania.

Rozsudok okresného súdu z 5. októbra 2011 a spisový materiál bol na základe odvolania účastníkov predložený krajskému súdu 14. novembra 2011, ktorý následne rozsudkom z 26. februára 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co/406/2011 rozhodol tak, že vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na priznanie mimoriadneho odškodnenia za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrady straty na zárobku od

24. marca 1995 do budúca, potvrdil. Rozhodnutie krajského súdu v tejto časti nadobudlo právoplatnosť 4. marca 2013.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania. Tento stav veci viedol ústavný súd k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd v tejto spojitosti pripomína, že proti porušovaniu základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa sťažovateľ mohol brániť (ale do vynesenia rozsudku okresným súdom) podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, čo však neurobil.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu z 26. februára 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co/406/2011, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 5 C 1137/1999 z 5. októbra 2011.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež namieta, že rozhodnutím krajského došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože toto rozhodnutie je arbitrárne a neodôvodnené a krajský súd mu nedal odpoveď na jeho námietky a argumenty uvedené v odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu v časti, v ktorej *„zamietol nárok sťažovateľa na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti alebo pri invalidite za dobu od 14. 1. 1995 do 23. 6. 2005...“*.

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti sťažovateľa doručenej 25. apríla 2013 zistil, že k sťažnosti nebola pripojená kópia právoplatného rozsudku krajského súdu z 26. februára

2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co/406/2011, vydaním ktorého malo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv, preto si na ten účel vyžiadal súdny spis.

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku, ktorým v časti potvrdil rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 5 C 1137/1999 z 5. októbra 2011 o zamietnutí návrhu sťažovateľa na priznanie zvýšenia odškodnenia za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrady straty na zárobku za obdobie od 24. marca 1995 do budúca (ale i v časti, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej bol zamietnutý návrh sťažovateľa z titulu straty na zárobku po skončení práceneschopnosti od 14. januára do 23. marca 1995), presvedčil, že krajský súd síce nedal odpoveď na všetky jeho námietky predložené v odvolaní, avšak na druhej strane je toho názoru, že sa vysporiadal s vecou v dostatočnom rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu.

V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). K obdobným záverom dospel pri interpretácii čl. 6 ods. 1 dohovoru i Európsky súd pre ľudské práva, ktorý napr. vo veci Torija v. Španielsko (sťažnosť č. 18390/91) konštatoval, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy uviesť dôvody pre svoje rozhodnutia..., čo však na druhej strane neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná podrobná a vyčerpávajúca odpoveď v rozsahu uspokojujúcom samotného sťažovateľa.

Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho konania a rozhodnutia krajského súdu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu na s. 13 až s. 19 má oporu vo vykonanom dokazovaní a obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych

záverov a nevyplýva z neho ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

Pretože napadnutý rozsudok krajského súdu v namietanej časti nevykazuje podľa názoru ústavného súdu znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnený na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04, IV. ÚS 158/2010) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie eventuálneho záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu (resp. na spravodlivý proces) stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inšinciou v systéme všeobecného súdnictva. Vzhľadom na to sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu posudzoval iba z hľadiska možnej kolízie so sťažovateľmi označenými právami garantovanými ústavou a dohovorom. Pre oblasť dokazovania z toho vyplýva zásada, že ústavný súd sa v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy zaoberá sťažnosťou len vo vzťahu ku skutočnostiam, ktoré sa týkajú tvrdení sťažovateľa o zásahu do jeho základných práv alebo slobôd, avšak nevykonáva dokazovanie vo veci samej, ktoré by v končennom dôsledku mohlo viesť k inému meritórnemu rozhodnutiu, než k akému dospel všeobecný súd.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že argumenty uvádzané v sťažnosti nenaznačujú takú intenzitu možného porušenia (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04) základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by odôvodňovala nevyhnutnosť prijatia sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 117/09, III. ÚS 166/2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2013